

Алекс Болдин

Туист агейн

Пролетта на шейсет и първа беше твърде влажна. Снегът току що се беше стопил и краката ни шляпаха в рядката кал на прокопаната улица, но кой ти гледаше тогава калта. Бащата на Мишока си беше дошъл от Куба и той от немай къде, за да се изфука, покани бандата у тях за да я почерпи с така дефицитните и скъпи за онова време шоколадови бонбони „Пияни вишни“. За да ме разберете по добре, ще обясня, че „бандата“ бяхме една сюррия хлапетии, всичките между пет и дванайсет години, половината от които, по стечение на мизерните обстоятелства, живееха в една малка триетажна кооперация с прилежно означени с емайлирани табелки двата входа, „А“ и „Б“. Във вход „А“, натъпкани по две семейства в апартамент, живееше беднотията, тоест аз, Гаргата, Свинята, Пилето, Цуци, Кева, Маца, Жоката и Пинъов. В другия вход „Б“, живееше „буржоазията“. Там апартаментите бяха по големи и обитаващите ги бяха по-заможни. Говореше се, че всичките били репресирани. Имаше бивши партизани, бивши ятаци, все големи партийци и все със скрити пищови по стаите, но с етикета „врагове на народа“. Тоя етикет се лепваше ако си бил от четата на Горуня, тоест най-върлия враг на Живков.

Та там обитаваше специалната част на бандата, Мишока(популярен с прякора Скопения) чийто баща за да се спаси от репресии беше забягнал за три години в Куба, Айо с баба – партизанка и Шефа, с родители – ятаци. Ще ви стане чудно, че споменавам всичките с прякори. Да, така беше! Всеки си имаше цветист прякор и изричането на рожденото му име беше неуместно и „не пичовско“. За тази популярна реч, моя милост веднъж даже яде и пердах. Представете си следния цирк: Влизам аз една вечер изпотен, след разгорещена игра и пред цялия народ, събрал се у нас, тоест баба ми, дядо ми, двете лели и комшийката, идекламирам невъзмутимо следното изречение: „Копелета, спечелих на Кенз пее-се стинки. Ама пръснах му цвайцера на Геновеца, щото се фуκлявчи, че може да играе с американче. А след като ме изпсува, Мозъка и Свинята му удариха по един отзад, та отхвъркна чак на гъза на географията, до дарака за да събира копчета от изгорели палта...“.

Но да не се отклонявам от темата. Наредени в индийска ниша, шляпайки в рядката кал, ние се изнизвахме един по един, край прокопания за канализация канал в опасна близост до „рисковата зона“. Така се наричаше пространството под прозореца на Свинята. Да не пропусна да кажа, че прякора му идваше тъкмо от свинските му номера. Обичаше да издебва минаващия под прозореца човек, и да го замери или с яйце, или с развален домат, а ако му се видеше лека форма на изненада,

прибягваше и до уриниране, хей така отвисоко, на тънка струя, придружено със зададено кикотене. Гаден номер беше наистина. За този номер доста често си получаваше боя, но минеха ли ден два, всичко се забравяше и номерът се повтаряше. Просто Свинята си беше невменяем.

Та тъкмо под „рисковата зона“ се чу и кресливия му глас.

– Къде сте тръгнали бе копелета? У Скопения ли? Хей Скопен, я си оправи походката, че да не сляза аз да ти я оправя.

Горкият Мишок, за когото тоя прякор беше твърде болезнен, нямаше дарбата и думите да реагира на обидата, а само пламваше, изръмжаваше и се заканваше с юмрук. Той беше едро момче, с почти три години по-голям и с три глави повисок от Свинята.

Беше пряк, с пълна липса на чувство за хумор, но винаги готов, с една рядка по форма енергичност, за действие. Ние знаехме слабостта му и почти не го дразняхме, но само от време, просто така от спортно чувство. Като малък беше боледувал от рахит и болестта беше изкривила краката му в коленете под формата на буква „X“. Пристъпваше бавно, клатейки се наляво и надясно като изнасяше по смешен начин краката си напред. Това му определи и прякора. Не се знае кой му го бе измислил, но бъдете сигурни, за такава поезия в бандата винаги се намираха мислители.

– Хей, Свиня! – изфалцети с тъничко гласче Мишока. – Отиваме да ядем пияни вишни! А ти можеш да си ги гледаш само на витринка. На витринката на магазина на баща ти...

Ще поясня, че бащата на Свинята наистина беше магазинер в кварталната бакалия. А в нея като във всички бакалии по онова време продаваха бонбони „Пияни вишни“. Това не означаваше, че Свинята си отяждаше с подобни шоколадови бонбони, напротив, не ги и помиришваше. Информацията беше сигурна, тъй като всяка неделя сутрин ходех у тях. А тогава там се ядяха най-вече големи селски мекици и при това направени с прекомерно количество сода и изпържени с мас. Защо ли ходех? Първо, брат му, Гаргата ми беше по-добър приятел от него. И второ, и двамата братя имаха хубава сестра, Лорен. А първите ми детски заплесии бяха тъкмо по тая „мадама“, която бяхме кръстили на името на известната по онова време италианска актриса.

Стъпвайки внимателно в рядката кал в посока на вход „Б“ оживено коментирахме какви ли подаръци беше получил Мишока от Куба. Всеки от нас стискаше под мишница личното си „оръжие“. Това оръжие представляваше една излъскана алуминиева тръба накичена с хартиени фишеци. Играта на фишеци беше по това време най-популярната махленска

игра, толкова популярна, че дори се правеше квартален турнир по точна стрелба. Няма да се хваля много, но бях безспорен квартален шампион. Никой още не беше забивал книжен фишек на Маца между предните горни два зъба, но аз успях, въпреки че не бях сигурен как точно стана този номер. Просто си бях добър стрелец и това си е. С това оръжие бяхме страшна махала. До този момент, докато на Мозъка не му хрумна идеята да втъква във върха на фишеците карфица. В резултат на това мероприятие Танци, от махалата до кръчмата на Тането, остана без едно око. От този момент играта беше официално забранена. Но в момента за който разказвам още не беше се случил нещастния факт и Танци си беше още с две очи.

Тъкмо влизахме в „Б“ вход и вратата вляво внезапно се отвори.

– А-а-а-а! – изникна от нея Шефа. Много обичаше да ни плаши с този вик. На врата му беше седнал Гизенгата. Това беше едно малко хлапе с топчеста рошава глава, на четири години, което беше любимец на Шефа. По цял ден той препускаше с него като обяден кон около кооперацията. Шефа беше в осми клас и понеже беше отличник в клас, а и родителите му бяха ятаци, бяха го избрали за комсомолски секретар.

Никога не съм харесвал комсомолските секретари. Обичаха да правят един събрания, дълги и отегчителни и все говореха, говореха и нищо реално не казваха. Интересното беше, че Шефа ходеше на тези събрания заедно с Гизенгата. А той Гизенгата какво ли разбираше от комсомолски събрания. Даже не знаеше защо му казваха Гизенга. По това време в Белгийско Конго имаше партизанско движение. Бяха претрепали един техен водач, Антоан Гизенга се казваше. Във вестник „Работническо дело“ все за него се пишеше. Та хлапето, съобразно актуалните политически събития се превърна в „герой“. Нали беше любимец на Шефа!

В момента когато Шефът изрева своето „А-а-а-а!“ Гаргата, на когото нервите бяха най-слаби, побягна нагоре по стълбището, извади мълниеносно един фишек, втъкна го в тръбата и без никакво бавене го изстреля в посока на угрозяващата опасност. От нерви обаче не улучи и фишекът се заби в рошовата глава на Гизенгата. Последният побърза да реагира с неистов рев което още повече нагорещи ситуацията. Всички побягнахме нагоре. Мишокът водеше колоната. Той побърза да отвори вратата на апартамента и всички се набутахме мълниеносно вътре, защото Шефа съвсем не обичаше да обиждат любимеца му и ни преследваше по петите.

Беше привечер. Бащата и майката на Мишока си бяха у тях. Те ни посрещнаха весело и радушно. Настаниха ни в хола, край голямата

холна маса. Не след дълго пред всеки от нас беше сложена по една порцеланова чаша с горещо какао. Мишока сновеше насам натам, вадеше подаръците и ги демонстрираше с едва прикрита радост и гордост. Ние гледахме и цъкахме. Какво друго би трябвало да правим, беднотия! Сублименният момент беше когато майка му тропна на масата две кутии със шоколадови бонбони „Пияни вишни“. Всички протегнахме едновременно ръце към тях като по команда. Наистина страхотни бонбони бяха! Върха на сладоледа! Аз си взех три. Гаргата и Пиньов по две, а другите загубеняци само по един. Обстановката, вероятно от ликьора в бонбоните или от разказите за Куба, стана доста радостна и екзалтирана. Слушахме зяпнали бащата на Мишока. А той не спираше да разказва, за Кастро, за Че Гевара. Страхни били тези кубински партизани. Само с една шепа стари пушки превзели столицата Хавана. Да не повярваш! И бащата на Мишока лично се ръкувал с Кастро. Вярно ли е било това? Сега след толкова години си мисля как наивно са били лъгани дребните хлапети, в наше лице.

– Скопи, Скопи-и, а тая флоберка от Куба ли е? – рекох колебливо и посочих опряната до стената спортна пушка. – Бях се неволно изгървал, разбирате ли? Да изрека грозния прякор на Мишока пред родителите му. На момента съжалих, но всичко вече бе изречено. Баща му мигом се начумери, доближи ме, хвана ме за едното ухо и го изви болезнено. Изскимтях мъчително от болка. Това ляво мое ухо го бяха сплескали от стискане, най-напред баща ми а след това почти всички мои учители и учителки. Такъв си бях тогава, разсеян и прям. Такъв съм си и сега.

– Обещай, че вече няма да наричаш Мишо с това име! Обещай! Ако искаш, Мишок – може! Но не и това!

– Добре-е-е! Добре-е-е! Обещавам! – бях наистина уплашен, защото не очаквах такъв развой на събитията.

По нататък няма да разказвам как продължи вечерта, защото не е интересно. Настроението на всички тотално се развали. От моя мой неволен гаф!

След моя случай почти два месеца не смеех да наричам Мишока с обидния прякор, но понеже никой друг от бандата не спази това обещание, постепенно го наруших, но внимателно. Само когато се убедях, че Мишовия баща не е наблизо.

Повече от интересни бяха събитията след това гости. На моя милост тези бонбони така се бяха усладили, че не устоях на изкушението и откраднах скришом от портфейла на баща ми три лева. Купих от кварталната бакалия една кутия „Пияни вишни“. Знаех, че ако се разчуе

събитието, боят ми беше вързан в кърпа, затова скрих ценната вещ на тавана, в плетената от раката детска количка под куп стари черги. Цялото ми нещастие бе, че въобще не можех да пазя тайна. Бях си едно наивно и прямо хлапе. След четвъртия бонбон реших, че трябва да споделя тайната си с Гаргата. Пресрещнах го по стълбището, намигнах му тайствено и го заведох на тавана. Показах му кутията, а той като да опули ония ми ти зъркели.

– Откъде пари бе Лепка(такъв ми беше прякора тогава)? – почти тихо, почти наглас издекламира Гаргата.

– Шъ-ъ-ът! Тайна! Сега ще вземем по един а след обяд по още един. И да не казваш на никой, особено на Свинята! Само ние да си знаем...

– Нема, бе Лепка! Не бой се! Само ние! – тържествено се закле Гаргата. Има една стара приказка. Тайната остава тайна дотогава, докато не станат двама които я пазят. На следващия ден направих едно разузнаване към тавана, просто хей така за да установя дали бонбоните бяха в това състояние в което ги бяхме оставили. С трепет извадих кутията изпод старите черги и какво да видя... В кутията се въргаляха само няколко ароматни хартийки и нито един бонбон. Егати! Бах като ударен от гръм. Гаргата ме беше предал. Беше казал на брат си за бонбоните и двамата ги бяха изяли до един. Разбира се отговорността беше поел Свинята. Не очаквах такава подлост. Така ми се падаше, като не можех да пазя тайна.

С това историята не свърши. Два дни след това майката на Гаргата се похвалила на майка ми, че съм купил цяла кутия „Пияни вишни“. На момента бил свикан родителския съвет и обсъдена ситуацията. Въобще не знаех какво ме очаква. Когато се прибирах от училище бях посрещнат от необичайно мълчание и тишина. Баща ми се беше изпънал във войнствена поза с точилката в ръка. Майка ми хъмкаше неопределено.

Мигом заех стратегическо положение за бягство. Ситуацията ми беше до болка позната, защото много пъти се беше повтаряла.

– А сега да видим от къде взе парите? – започна тихичко баща ми.

– Какви пари? – запитах невинно, догаждайки се вече за истината.

– Парите за пияните вишни!

– А-а, да. Ами събрахме си ги, Гаргата, Геновеца, Скопи и Мозъка. И си купихме.

– Защо лъжеш бе сине майчин! – продължи баща ми и напълно отрязва изхода ми за бягство. Стана напечено. Съвсем извънредна и бедствена ситуация.

– На Геновеца майка му дала два лева... – продължих неубедително.

– Леля ти Йошка ни каза всичко, не отричай! А от портмонето липсват три лева. Нали от тях са бонбоните?

Пък като се започна една гонитба. Автомобилното състезание за „Формула“ ряза да яде. Бях едно от най-бързите хлапета в махалата. Краката ми бяха здрави и тичаха без грешка.

Малко ли тренировки бях направил с теленото колело и карачката около кооперацията. Най-накрая се мушнах под леглото. А тая гадна точилка бръска ли бръска пред мен, зад мен и в повечето случаи по мен. Накрая не издържах и се разревах. Ама рев на какво му се казва.

– Няма вече-е-е! Татко-о-о, Няма вече-е-е! – И с това боят приключи, вероятно под въздействието и на майка ми.

Сега след толкова години още си го спомням тоя бой заради моята лъжа за пияните вишни. След това имаше още един бой, заради ловната ми страст. Бях уловил петела на баба Мица с едно царевично зърно завързано на дълъг бял конец. И тая история нямаше да се разчуе, ако не беше предателството на Свинята. Разкречети се копелето из цялата махала та стигна чак до ушите на баща ми, но това е една друга история.

Не устоях на изкушението да си го върна на двамата братя. Прицаках Свинята точно когато излизаше от входа. Беше хванал един помияр и се опиваше да го дресира.

Ритнах помияра в задника, а Свинята старателно набих по всички квартални правила на бандата. Цял месец след това, щом ме видеше, най-предпазливо ме заобикаляше, ама съвсем отдалече. Псуваше ме, но страхливо без да се приближава, а когато минавах през „рисковата зона“ доста често усещах топлата мокрота на урината му по гърба си.

Тая пролет на шейсет и първа беше наситена със знаменателни събития. Едно от тях бе, че излезе на мода един нов танц, „туист“ му казваха. Бях споменал, че живеехме по две семейства в малките апартаментчета. В нашето имаше две сестри, и двете бяха гимназистки. Точно когато излезе на мода туиста, те усетиха първия полъх на любовта. Тогавя не знаех съвсем точно какво означаваше тая дума, само предполагам. Но от предположения до реализация разстоянието е колкото от Земята до Луната. Та мине не мине ден и в нашето апартаментче гръмваше един лампов магнетофон „Мамбо“. Репертоарът от песните вече го бях научил наизуст. Всичко беше туист. Най-ми харесваше едно парче което се казваше „Туист агейн“.

Бях любопитен пич. Исках да видя как се играе. И видях! Една

сюрия гимназисти редовно събираше килима в хола на комшиите. Моя милост в тоя момент гледаше през ключалката на вратата. Изучих движенията на танца детайлно, само с едното гледане. А когато реших, че вече съм го усвоил, започнах и да го практикувам.

Това ставаше винаги когато нашите бяха на работа, а у съседите гърмеше „Мамбо“-го.

Нали не можех да пазя тайна! Реших, че е добре да запозная и бандата с тоя моден танц. Удобни моменти – дал Бог. Точно пред нашата кооперация имаше една тясна кална уличка. В първия двор живееше един вечно пиян каруцар. Цирка му викаха. Защо ли? Защото винаги когато се напиеше правеше цирк. А това беше почти винаги след като вземеше възнаграждението от каруцарския курс. Тогава той вдигаше скандал до бога, буйстваше, псуваше всички наред, а като се умореше лягаше на пейката пред нашата кооперация и заспиваше. Там май му беше най-удобно, защото жена му го пъдеше.

Беше един слънчев пролетен ден на месец април. Цирка беше заспал пиян на пейката. Жена му беше разпрегнала коня от каруцарската платформа и се беше прибрала вътре. Цялата банда се бяхме събрали на улицата и активно скучехме. Никой не предлагаше никакви идеи, нито за игра на Кенз, нито за състезание по надплюване, нито за тормоз над Скопи. Нищо! Абсолютно нищо! Абе скука! Да не ти се случва!

В тоя момент от прозореца на третия етаж на нашата кооперация гръмна „Мамбо“-го. Маца се показа на балкончето облякла най-новата си къса поличка. Лорен пък надникна от нейния прозорец. След това се скри зад пердето и започна да играе туист. Моментът беше подходящ, ама съвсем подходящ за нагледна демонстрация на тоя танц. Подхвърлих „невинния“ си въпрос, уж нехайно, но с една далечна горда цел.

– Някой да знае как се играе туист?

Мълчанието тегнещо във въздуха означаваше колективно „НЕ“.

– Трябва цялото тяло да се люлее, казах. И краката да се извиват елегантно, хей така! – Бандата ме гледаше с нарастващо любопитство. Показах веднъж, а след това още веднъж.

Първи опита Гаргата, след него се разлюля Геновеца. Скопи, пардон Мишока, пък въобще не можеше да включи и да демонстрира точните движения. На тоя човек въобще не му се отдаваха танци.

– Хайде да се качим на каруцарската платформа! Там люлеенето е най-добро. – Не зная кой го каза но мигом всички се покатерихме на платформата. Че като се завихри един танц. Моя милост, която знаеше реда на всички парчета, в даден момент важно извести: „Сега ще

започне «Туист агейн»⁴. Внимание!

Бях познал. Наистина гръмна любимото ми парче. Всичките осем хлапетии, доколкото си спомням май бяхме толкова, се заизвиваха в ритъма на лудия танц. Настана невъобразима еуфория. Конят на Цирка в един момент се уплаши и зацвили. Това обаче не направи никакво впечатление на заспалия му стопанин. Платформата се клатеше та чак щеше да се обърне. Ние дивеехме, въртахме тазове, усуквахме краката и ръцете. Абе кеф! Кой не го е изпитвал не знае.

Свинята се показва на прозореца. Той използва най-подходящо момента, извади алуминиевата тръба и започна да ни обстрелва с хартиени фишеци. Ние танцувахме туист, фишеците летеха между телата ни, конят уплашено цвилеше а Маца се хилеше от малкото си балконче.

В един момент на пауза между парчетата някой от кооперацията извика.

– Хей! Чуйте-е-е-! Гагарин е излетял. – Беше Шефа. Гизенгата както винаги беше на раменете му.

– Кой е пък тоя Гагарин? – попита Мозька.

– Първият съветски космонавт! – завика в еуфория Шефа. – Лети около земята с космически кораб!

Това беше вече сериозна новина. Никой от бандата не можеше да си прости да остане назад от актуалните събития. Мигом „Мамбото“⁵ спря. Вероятно и на третия етаж бяха чули новината по радиоточката.

Скочихме от платформата и се затичахме към кооперацията. Баща ми се показва на вратата на вход „А“ и ме повика с ръка.

– Ето ти 10 стотинки! Иди до РЕП-а и купи двата нови вестника, „Работническо дело“ и „Отечествен фронт“!

Не чаках повторна покана. Стиснах стотинките в шепата си и се затичах нагоре към площада, където беше стария РЕП за вестници и списания. Незнайно откъде всеки от бандата се беше сдобил със стотинки и всички затичаха подир мен. Трябваше да купим новите вестници. Тогава нямаше телевизия и цялата информация за актуалните събития течеше от радиоточката и от вестниците.

Тичах задъхан. Усещах задъханите гласове на приятелите си зад мен. Тук там хората се спираха и ни питаха. „Какво се е случило, бе деца?“

А ние без да спираме, тичахме задъхани и крещяхме, „Гагарин е излетял!“, „Има съветски космонавт в космоса!“

И сега си спомням онова тичане. Бях най-бързото хлапе от бандата, защото имах съответната тренировка, с онова телено колело с карачка

около кооперацията. Абе, беше едно тичане...

КРАЙ

© 2005 Алекс Болдин

Източник: Авторът

Разпространява се при условията на лиценза „Криейтив Комънс – Признание –
Некомерсиално – Без производни“ версия 2.5 (CC-BY-NC-ND version 2.5)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2932>]